

अ.क्र	पुरस्काराचे नांव	तपशिल	स्वरूप	अटी व शर्ती
1	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर समाज भूषण पुरस्कार	अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती व इतर मागासवर्गीय यांच्यासाठी तसेच शारीरिक आणि मानसिकदृष्ट्या अपंग, कुष्ठरोग, पिडीत, दुर्लक्षित या गरजूंची निष्ठेने सेवा करून समाज कल्याण क्षेत्रात मौलिक कार्य करणाऱ्या सेवाभावी व्यक्ती व सामाजिक संस्थांचा त्यांनी केलेल्या कार्याचा यथोचित गौरव व्हावा व कामाची दाद घ्यावी म्हणून शासनाने सन 1971-1972 पासून पुरस्कार योजना देण्याची योजना कार्यान्वित केली आहे.	51 व्यक्तीना व 10 संस्थांना पुरस्कार प्रदान करण्यात येतो पुरस्काराची रक्कम प्रति व्यक्ती रु. 15000/- व प्रति संस्था 25000/- एवढी निश्चित केली आहे. सदरचा पुरस्कार दरवर्षी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या जन्मदिनी 14 एप्रिल रोजी प्रदान करण्यात येतो	1.अ. पुरुषाचे वय 50 वर्षे अथवा त्यापेक्षा जास्त असावे व. स्त्रियांचे वय 40 वर्षे अथवा त्यापेक्षा जास्त असावे इ. अपवादात्मक प्रकरणी वरील वय शिथिल करण्याचे अधिकारी शासनाने यासाठी नियुक्त केलेल्या समितीकडे राहिलील. 2. कोणत्याही व्यक्तीस एकापेक्षा अधिक वेळा पुरस्कारासाठी पात्र समजण्यात येणार नाही 3. सामाजिक कार्यासाठी कमीत कमी पंधरा (15) वर्ष कार्य केलेले असावे.
2	लोकशाहीर अण्णाभाऊ साठे पुरस्कार	राज्यातील मातंग समाजातील कलावंत, साहित्यिक व समाजसेवक यांना लोकशाहीर अण्णाभाऊ साठे पुरस्कार योजना सुरु करण्यात आली. सन 19 जुलै 1997 पासून ही योजना कार्यान्वित आहे.	25 व्यक्ती व 06 संस्था यांना पुरस्कार प्रदान करण्यात येतो. संस्थांना प्रत्यकी रु. 50000/- पुरस्कार शाल, श्रीफळ व प्रत्यक व्यक्तीस पुरस्कार स्मृतीचिन्ह व प्रमापात्र, खण व सपत्नीक गौरव. महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळ बस मार्फत एस. टी. बस प्रवास सवलत एक वर्षासाठी	1.अ. पुरुषाचे वय 50 वर्षे अथवा त्यापेक्षा जास्त असावे व. स्त्रियांचे वय 40 वर्षे अथवा त्यापेक्षा जास्त असावे 2. कोणत्याही व्यक्तीस एकापेक्षा अधिक वेळा पुरस्कारासाठी पात्र समजण्यात येणार नाही 3. साजाकल्याण, कलावंत व साहित्यिक क्षेत्रात कमीत कमी (10) वर्षे कार्य केलेले असावे.
3	पद्मश्री कर्मवीर दादासाहेब गायकवाड पुरस्कार	कर्मवीर पद्मश्री दादासाहेब गायकवाड यांनी रूढी परंपरे विरुद्ध व अस्पृश्यते विरुद्ध सामाजिक चळवळ उभारली. भूमिहीन शेतमजूर व कामगारांसाठी देशात अनेक ठिकाणी सत्याग्रह केले. संयुक्त महाराष्ट्राच्या चळवळीत त्यांचा सिंहाचा वाटा होता तसेच त्यांनी पुरोगामी महाराष्ट्र घडविण्यामध्ये अत्यंत मोलाची कामगिरी केली हे कार्य विचारात घेऊन शासनाने दर वर्षी कर्मवीर पद्मश्री दादासाहेब गायकवाड यांच्या नावाने पुरस्कार जाहीर केला आहे. सदरचा पुरस्कार 15 ऑक्टोबर 2002 पासून देण्यात येतो.	1 व्यक्ती व 1 संस्था यांना रु. 51000/- चा पुरस्कार	
4	संत रविदास पुरस्कार	चर्मकार व अनुसूचित जाती व नवबौद्ध समाजाच्या उद्धारासाठी कार्य करणाऱ्या व्यक्ती/ संस्थांना संत रविदास यांच्या जयंती दिनी दि. 06 फेब्रुवारी रोजी पुरस्कार देऊन सन्मानित करण्याचा निर्णय घेण्यात आला. हा पुरस्कार सन 2004-05 पासून देण्यात येतो.	1 व्यक्ती व 1 संस्था यांना पुरस्कार प्रदान करण्यात येतो प्रत्यक व्यक्तीस रु. 21000/- पुरस्कार, स्मृतीचिन्ह, सन्मानपत्र व शाल, श्रीफळ देऊन गौरव केला जातो.	1.अ. पुरुषाचे वय 50 वर्षे अथवा त्यापेक्षा जास्त असावे व. स्त्रियांचे वय 40 वर्षे अथवा त्यापेक्षा जास्त असावे इ. अपवादात्मक प्रकरणी वरील वय शिथिल करण्याचे अधिकारी शासनाने यासाठी नियुक्त केलेल्या समितीकडे राहिलील. 2. कोणत्याही व्यक्तीस एकापेक्षा अधिक वेळा पुरस्कारासाठी पात्र समजण्यात येणार नाही 3. सामाजिक कल्याणा क्षेत्रात कमीत कमी पंधरा (15) वर्ष कार्य केलेले असावे.

5	शाहू, फुले, आंबेडकर पुरस्कार	महाराष्ट्र राज्यात विविध क्षेत्रात काम करणाऱ्या संस्थांच्या सामाजिक न्यायाच्या क्षेत्रातील योगदानामुळे महाराष्ट्राचे नांव राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय पातळीवर एक प्रगत सामाजिक सुधारणावादी राज्य म्हणून घेतले जाते. अशा सामाजिक न्यायाच्या क्षेत्रामध्ये काम करणाऱ्या संस्थांना महाराष्ट्रातील सर्वोच्च प्रतिष्ठेचा शाहू, फुले, आंबेडकर पुरस्कार सन 2005-06 पासून सुरु करण्यात आला असून त्याचे वितरण सामाजिक न्यायदिनी केले जाते.	सदर पुरस्कार एकूण 6 विभागातील प्रत्येक 1 या प्रमाणे 6 संस्थाना प्रत्येकी रु. 15 लाख या प्रमाणे पुरस्काराची रक्कम देण्यात येते.	
6	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर सामाजिक न्याय प्राविण्य पुरस्कार	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर सामाजिक न्याय प्राविण्य पुरस्कार सामाजिक न्याय विभागांतर्गत उत्कृष्ट शासकीय/ अनुदानित संस्थासाठी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर सामाजिक न्याय प्राविण्य पुरस्कार देण्याचे दि. 13 ऑक्टोबर 2003 पासून निश्चित करण्यात आले. मागासवर्गीय मुलामुलींना शिक्षणासाठी अधिकाधिक सोयी सवलती उपलब्ध करून देण्यासाठी शासनाने शासकीय वसतीगृह अनुदानित वसतिगृह व आश्रमशाळा सुरु केल्या असून सदर संस्थेचा दर्जा वाढविण्याच्या दृष्टीने व अधिक जोमाने काम करण्याच्या दृष्टीने शासनाने योजना सुरु केली.	राज्यस्तरावर 3 पुरस्कार व विभागीयस्तरावर 1 पुरस्कार देण्याचे निश्चित केले असून पुरस्काराची रक्कमविभागीय स्तरावर रु. 1 लाख व राज्य स्तरावर रु. 1 लाख व राज्य स्तरावर प्रथम, द्वितीय, तृतीय क्रमांकासाठी अनुक्रमे 5 लाख, 3 लाख, 2 लाख रक्कम निश्चित करण्यात आली.	
7	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरयांच्या १२५ व्या जयंतीनिमित्त समाजउत्थान पुरस्कार	शासन निर्णय, क्रमांक पुरस्कार-2015/प्र.क्र.263/विघयो(2), दिनांक 04 एप्रिल, 2016 अन्वये समाज कल्याण क्षेत्रात म्हणजे अनुसूचित जाती विमुक्त जाती, व भटक्या जमातीचे कल्याण, शारीरिक व मानसिकदृष्ट्या मनोदुर्बल, वृद्ध अपंग, कुष्ठरोगी इत्यादींच्या उत्थानासाठी अहर्निष झटणाऱ्या सामाजिक समता, बंधुता न्याय, जाती निर्मूलन व आंतरजातीय विवाह, व्यसनमुक्ती, आर्थिक, सामाजिक व शैक्षणिक क्षेत्रात काम करणारे नामवंत सानित्यक व समाज सेवक अशा 125 व्यक्तींना डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर समाजउत्थान पुरस्कार देणे यात 50% महिलांचा समावेश असेल.	1) शासनाने मान्यता दिलेले सन्मानपत्र व डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे छायाचित्र असलेले स्मृतीचिन्ह 2) रुपये - 25000/- 3) एक शाल, खण आणि श्रीफळ, पिशवी ट्रे	1.अ. पुरुषाचे वय 50 वर्षे अथवा त्यापेक्षा जास्त असावे व. स्त्रियांचे वय 45 वर्षे अथवा त्यापेक्षा जास्त असावे इ. अपवादात्मक प्रकरणी वरील वय शिथिल करण्याचे अधिकारी शासनाने यासाठी नियुक्त केलेल्या समितीकडे राहिलीत. 2. कोणत्याही व्यक्तीस एकापेक्षा अधिक वेळा पुरस्कारासाठी पात्र समजण्यात येणार नाही 3. सामाजिक कल्याणा क्षेत्रात कमीत कमी पंधरा (15) वर्ष कार्य केलेले असावे.
8	महात्मा बसवेश्वर सामाजिक समता-शिवा पुरस्कार	राज्यातील वीरवैश्य-लिंगायत समाजाचा सामाजिक, शैक्षणिक, आर्थिक विकास होण्यासाठी कलात्मक, समाजप्रबोधन व साहित्यिक क्षेत्रात कार्य करणाऱ्या कलावंत, साहित्यिक, समाज प्रबोधनकार व समाज सेवकांना आणि या कार्यासाठी कार्य करणाऱ्या संस्थाना महात्मा बसवेश्वर यांच्या जयंती निमित्त प्रतिवर्षी वैशाख शुद्ध (अक्षय तृतीय) या दिवशी त्यांच्या नावाने पुरस्कार दिनांक 08/06/2016 च्या शासन निर्णयान्वये दिला जातो	1) 1 व्यक्ती व 1 संस्थेला " महात्मा बसवेश्वर सामाजिक समता-शिवा पुरस्कार " 2) शासनाने मान्यता दिलेले सन्मानपत्र, स्मृतीचिन्ह 3) रु. 25000/- रोख रक्कम 4) एक शाल किंवा साडी खण आणि श्रीफळ	1.अ. पुरुषाचे वय ५० वर्षे अथवा त्यापेक्षा जास्त असावे व. स्त्रियांचे वय ४० वर्षे अथवा त्यापेक्षा जास्त असावे इ. अपवादात्मक प्रकरणी वरील वय शिथिल करण्याचे अधिकारी शासनाने यासाठी नियुक्त केलेल्या समितीकडे राहिलीत. 2. कोणत्याही व्यक्तीस एकापेक्षा अधिक वेळा पुरस्कारासाठी पात्र समजण्यात येणार नाही